

**34 210 XVII Wijziging van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2015 (wijziging
samenhangende met de Voorjaarsnota)**

Nr. 2 Memorie van toelichting

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in:

de departementale begrotingsstaat voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII);

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.M.J. Ploumen

B) BEGROTINGSTOELICHTING

1. Voorstel van Wet

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld de uitgaven van de begroting 2015 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) met EUR 239 miljoen te verhogen

2. Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2015 van hoofdstuk XVII van de begroting van het Rijk.

In de toelichting worden de belangrijkste mutaties op de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking toegelicht. Ten slotte volgt per artikel de nieuwe stand en een toelichting op de opmerkelijke verschillen.

Per artikel is een tabel opgenomen met de mutaties. De toelichting per beleidsartikel heeft betrekking op de kolom mutaties suppletoire begroting. Het aantal activiteiten en het aantal financiële instrumenten van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is aanzienlijk. Om de leesbaarheid te waarborgen worden daarom alleen de financiële instrumenten die meer dan 3 procent van het artikelonderdeel uitmaken opgenomen in de financiële tabel. Dat betekent dat er in sommige gevallen geen uitputtende opsomming is van de financiële instrumenten per artikelonderdeel.

Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften en de Comptabiliteitswet van 2001 dienen de opmerkelijke verschillen tussen de oorspronkelijke en huidige raming te worden toegelicht. Op uitgavniveau is voor deze toelichting een norm gehanteerd waarbij voor de beleidsartikelen afwijkingen van 10% of meer, met een minimum van EUR 2 miljoen, ten opzichte van de stand van de Ontwerpbegroting 2015 op sub-artikelniveau zijn opgenomen. Voor verplichtingen wordt de norm van 10% op artikelniveau aangehouden.

3. Overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2014

Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII):

Het voorstel is om de uitgaven voor 2014 te verhogen met EUR 239 miljoen. De stijging wordt grotendeels veroorzaakt door het Noodhulpfonds waarvan het budget voor 2015 is vastgesteld op EUR 170 miljoen.

Daarnaast wordt binnen de begroting van BH&OS (sub-artikel 5.2) EUR 400 miljoen vrijgemaakt ter dekking van de sterk toegenomen kosten van de eerstejaarsopvang van asielzoekers uit DAC-landen. Deze kosten worden toegerekend aan het ODA-budget.

De raming voor de asielinstroom is voor de komende jaren naar boven bijgesteld. De aan ODA toerekenbare kosten van de eerstejaarsopvang in 2015 stijgen daardoor naar EUR 732 miljoen. Hiervan was EUR 297 miljoen reeds gedekt binnen de huidige BH&OS-begroting. Daarnaast kon EUR 35 miljoen worden gefinancierd uit het restant van de EUR 375 miljoen die in 2014 éénmalig vanuit ODA is toegerekend aan de kosten voor eerstejaarsopvang van asielzoekers.

Binnen de regering is besloten om het resterende tekort van EUR 400 miljoen te dekken door middel van de volgende budgettaire mutaties binnen de BHOS begroting:

1. EUR 345 miljoen: een kasschuif van de geraamde BNP-macromeevallers in de periode 2016-2020.
2. EUR 30 miljoen: door geraamde ODA middelen uit 2020 naar voren te halen en in te zetten in 2015.
3. EUR 24 miljoen: het aanwenden van een deel van de non-ODA eindejaarsmarge uit 2014.

Bij ontwerpbegroting 2016 wordt uw Kamer nader geïnformeerd over de meerjarige consequenties (2016 e.v.) van de gestegen asielkosten voor het ODA-budget.

De verwachte ODA-prestatie stijgt in 2015 naar 0,66%, met name als gevolg van de hogere asielkosten.

In aanvulling op het bovenstaande vindt u hieronder een overzicht van de meest in het oog springende wijzigingen ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2015 van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII):

Toelichting

Artikel 1

Een adequate uitvoering van het in EU-verband afgesproken sanctiebeleid aangaande Rusland vereist in 2015 en 2016 jaarlijks EUR 11 miljoen extra handhavingskosten bij de Douane. Conform de Voorjaarsbesluitvorming wordt dit bedrag vanuit generale middelen toegevoegd aan sub-artikel 1.1 en vervolgens overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van Financiën.

Artikel 3

Conform het amendement Van Laar wordt binnen het thema seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) EUR 3 miljoen beschikbaar gesteld ter bestrijding van kinderprostitutie. Omdat in 2015 de financiering van bestrijding van kinderprostitutie vanuit het budget voor mensenrechtenprogramma's zal plaatsvinden, wordt EUR 3 miljoen overgeheveld naar sub-artikel 1.2 op begroting van Buitenlandse Zaken.

Artikel 4

Vanuit het Budget Internationale Veiligheid (BIV) op de begroting van het Ministerie van Defensie wordt EUR 60 miljoen overgeheveld naar de begrotingen van BZ en BH&OS. Vanuit dit bedrag worden activiteiten op het terrein van stabiliteit, veiligheidssectorhervorming, rechtstaatontwikkeling en capaciteitsopbouw alsook de beveiliging van hoogrisicoposten gefinancierd.

Met het oog op de vele internationale crises besloot het kabinet in 2014 EUR 570 miljoen extra beschikbaar te stellen voor een noodhulpfonds. Dit fonds is flexibel inzetbaar gedurende de kabinetsperiode (t/m 2017). In 2015 zal EUR 170 miljoen worden uitgegeven op sub-artikel 4.4.

Artikel 5

De verhoging van sub-artikel 5.2 betreft grotendeels een technische bijstelling. Als gevolg van een BNP-meevaller daalt de BNP-korting die in 2015 moet worden ingevuld van EUR 183 miljoen (Ontwerpbegroting) naar EUR 150 miljoen (Eerste Suppletoire Begroting), hetgeen leidt tot een verhoging van sub-artikel 5.2.

Tussen de Ministers van OCW en BH&OS is afgesproken dat de ODA-labeling van de subsidie aan de Stichting EP-Nuffic (per 1 januari 2015 zijn organisaties Nuffic en Europees Platform gefuseerd) met ingang van 2015 wordt omgezet in non-ODA. Dit betekent een verlaging van het ODA-plafond op de OCW-begroting van EUR 7,1 miljoen in 2015 en 2016 en vanaf 2017 van EUR 6,5 miljoen. Beide ministeries nemen de daaraan verbonden financiële compensatie elk voor de helft structureel voor hun rekening. Dat betekent dat in 2015 EUR 3,6 miljoen wordt gecompenseerd tussen BH&OS en OCW; vanaf 2017 EUR 3,2 miljoen. De compensatie wordt geboekt op artikel 5.2.

4. Overzicht budgetten hulprelatie-, overgangsrelatie- en exitlanden 2015

Bij de beantwoording van de Kamervragen over de begroting 2012 is toegezegd jaarlijks bij Voorjaarsnota een overzicht te geven van de budgetten van de hulprelaties-, overgangsrelaties- en exitlanden. Voor het jaar 2015 zijn de volgende budgetten goedgekeurd:

Overzicht budgetten hulprelatie-, overgangsrelatie- en exitlanden	
Bedragen x EUR 1.000	
	2015
Hulprelatielanden	
Afghanistan	20.000
Burundi	24.350
Jemen	18.518
Mali	34.650
Palestijnse Autoriteit	16.300
Rwanda	44.875
Zuid-Soedan	18.500
Totaal hulprelatielanden	177.193
Overgangsrelatielanden	
Banladesh	42.150
Benin	38.330
Ethiopië	55.898
Ghana	32.700
Indonesië	23.520
Kenia	20.250
Mozambique	32.943
Oeganda	16.533
Totaal overgangsrelatielanden	262.324
Regionale programma's	
Afrika Grote Meren	29.286
Hoorn van Afrika	7.051
Midden Amerika	9.000
Totaal regionale programma's	45.337
Exitlanden	
Bolivia	0
Bosnië & Herzegovina	3.000
Burkina Faso	0
Colombia	1.553
Conqo, Democratische Republiek	1.018
Egypte	306
Georgië	0
Guatemala	0
Kosovo	110
Moldavië	0
Mongolië	0
Nicaragua	0
Pakistan	4.300
Senegal	25
Soedan	0
Suriname	5.056
Tanzania	264
Vietnam	0
Zambia	18
Zuid-Afrika	2.170
Totaal exitlanden	17.820
Totaal	502.674

5. Toelichting per beleidsartikel

Beleidsartikel 1

Beleidsartikel 1 Duurzame handel en investeringen		Stand	Mutaties via	Mutaties (+ of -)	Stand	Mutaties (+ of -)	Mutaties (+ of -)	Mutaties (+ of -)	Mutaties (+ of -)
Bedragen in EUR 1 000		ontwerp-	NW en amen-	suppletioire	suppletioire	suppletioire	suppletioire	suppletioire	suppletioire
		begroting	dementen	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting	begroting
		2015	2015	2015	2015	2016	2017	2018	2019
		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen		320 663	1 000	1 576	323 239	- 92 200	- 292 829	27 344	5 344
Uitgaven:									
Programma-uitgaven totaal		514 497	1 000	- 1 672	513 825	- 1 275	16 811	1 300	1 300
1.1	Versterkt internationaal handelssysteem, met aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	13 494			13 494				
	Bijdrage (inter)nationale organisaties								
	Contributies internationaal ondernemen	5 670			5 670				
	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	5 085			5 085				
	Opdrachten								
	waarvan beleidsondersteuning internationaal ondernemen	2 489			2 489				
1.2	Versterkte Nederlandse Handels- en Investeringspositie en economische naamsbekendheid	71 714		- 125	71 589				
	Subsidies								
	Starters International Business (SIB)/ Programma Strategische Beurzen	4 940		- 125	4 815				
	Partners for International Business (PIB)	8 400			8 400				
	Transitiefaciliteit (TF)/ Demonstratieprojecten, Haalbaarheidsstudies en Kennisverwerving (DHK)	15 000			15 000				
	Package4growth non-ODA	730			730				
	Package4growth DDA	0			0				
	Overside Programatische Aanpak (PSO)/aBhere	3 104			3 104				
		3 576			3 576				
	Leningen								
	Finance for International Business (FIB)	3 965			3 965				
	Bijdragen aan baten-lastendiensten								
	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	26 072			26 072				
	Versterking economische functie (NBSO's via RVD)	5 927			5 927				
1.3	Versterkte private sector en een verbeterd investeringsklimaat in ontwikkelingslanden	279 289	1 000	- 1 547	278 742	- 1 275	- 1 350	1 300	1 300
	Bijdragenovereenkomst								
	Landenprogramma's ondernemingsklimaat	14 000		1 342	15 342				
	Bedrijfsmatige technische bijstand	1 709			1 709				
	Subsidies								
	Transitiefaciliteit	1 700		380	2 080				
	Marktontwikkeling in het kader van private sector development	41 759			41 759				
	Wet en regelgeving	13 172	2 000	- 4 102	11 070				
	Financiële sectorontwikkeling	19 522			19 522				
	Verzekering privaat ondernemerschap	51 756		3 675	55 431				
	Infrastructuurontwikkeling	68 994		664	69 658				
	Samenwerking bedrijven en PPP's	12 950		695	13 645				
	Bedrijfsleerinstrumentarium	6 382			6 382				
	Technische assistentie DGGF	15 000	- 1 000	- 3 700	10 300				
	Bijdragen (inter)nationale organisaties								
	International Labour Organization	5 167		50	5 217				
	Partnershipprogramma ILD	5 000			5 000				
	International Finance Corporation	2 628			2 628				
	Bijdragen aan baten-lastendiensten								
	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	19 500		500	20 000				
1.4	Dutch good growth fund - intensivering van ontwikkelings-relevante investeringen in en handel met ontwikkelings-landen door het Nederlandse en het lokale bedrijfsleven, met de focus op het MKB en bij uitzondering en onder condities grootbedrijf	150 000			150 000		18.161		
	programma's Dutch Good Growth Fund	100 000			100 000				
	Ontvangsten	7.267			7.267	0	0	0	0
1.10	Versterkt internationaal handelssysteem met aandacht voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	7.267			7.267				

Verplichtingen

Geen toelichting.

Uitgaven

Geen toelichting.

Ontvangsten

Geen toelichting

Beleidsartikel 2

Beleidsartikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water		Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties (+ of -) suppletore begroting VVN	Stand suppletore begroting VVN	Mutaties (+ of -) suppletore begroting VVN	Mutaties (+ of -) suppletore begroting VVN	Mutaties (+ of -) suppletore begroting VVN	Mutaties (+ of -) suppletore begroting VVN
Bedragen in EUR 1 000		2015 (1)	2015 (2)	2015 (3)	2015 (4)=(1+2+3)	2016	2017	2018	2019
Verplichtingen		445 237	- 3 000	280 518	722 755	- 81 336	- 36 890	9 084	9 084
Uitgaven:									
Programma-uitgaven totaal		564 053	- 3 000	814	561 867	- 40	2	2	2
2.1 Toename van voedselzekerheid		303 795			303 795				
Bijdragenovereenkomst									
	Landenprogramma's voedselzekerheid	140 813		2 580	143 393				
Subsidies									
	Internationaal onderwijsprogramma				32 700				
	Duurzame voedselproductie	32 700							
	Marktontwikkeling in het kader voedselzekerheid	51 250		8 206	59 456				
	Voeding	39 332		- 6 332	33 000				
		17 200			17 200				
Bijdragen (inter) nationale organisaties									
	Partnerschapsprogramma FAO				2 500				
	versterking ruraal ondernemersklimaat	2 500			2 500				
		20 000		- 5 000	15 000				
2.2 Verbeterd waterbeheer, drinkwater en sanitatie		173 157			173 157				
Bijdragenovereenkomst									
	Landenprogramma's integraal waterbeheer	59 611		- 316	59 295				
	Landenprogramma's drinkwater en sanitatie	51 649		- 299	51 350				
Subsidies									
	Integraal waterbeheer	19 937			19 937				
	Drinkwater en sanitatie	31 960		500	32 460				
Bijdragen (inter) nationale organisaties									
	Wereldbank	10 000			10 000				
2.3 Duurzaam gebruik natuurlijke hulpbronnen, tegenaan van klimaatverandering en vergrote weerbaarheid van de bevolking tegen onafwendbare klimaatverandering		87 101	- 3 000	814	84 915	- 40	2	2	2
Bijdragenovereenkomst									
	Landenprogramma's klimaatbeleid	9 655		9 946	19 601				
	Landenprogramma's milieubeleid; biodiversiteit en bossen	53		300	353				
	Landenprogramma's klimaat, energie en milieutechnologie	0		132	132				
	Landenprogramma's themadoorsnijdend	0			0				
Subsidies									
	Hernieuwbare energie	55 554		- 30 554	25 000				
	Algemeen klimaatbeleid	1 776	- 3 000	24 138	22 914				
Bijdragen (inter) nationale organisaties									
	Algemene vrijwillige en verplichte bijdragen	2 566		6 726	9 292				
	GEF	10 000		- 10 000	0				
	UNEP	7 140		2	7 142				
	Contributie IZA/I2T	357			357				

Verplichtingen

De stijging van het verplichtingenbudget op dit begrotingsartikel wordt veroorzaakt door verschillende mutaties. Een groot deel (ca EUR 100 miljoen) van de stijging kan worden toegerekend aan de Nederlandse bijdragen aan het *Green Climate Fund*, het Montreal Protocol en het Verwoestijningsverdrag. Tevens wordt budget toegekend ten behoeve van de tiende middelenaanvulling van het *International Fund for Agricultural Development* (IFAD) (EUR 54,5 miljoen). Het verplichtingenbudget voor het Global Environment Facility (GEF) voor 2015 is vastgesteld op EUR 20,7 miljoen. Ten behoeve van het strategisch partnerschap met de Wereldbank op het terrein van water (*Global Practice Water*) wordt dit jaar een verplichting van EUR 50 miljoen aangegaan. Op het gebied van drinkwater en sanitatie wordt het UNICEF/WASH-programma hervat in de door ebola getroffen landen in West-Afrika. Ook hiervoor wordt extra verplichtingenbudget toegekend. Voorts wordt budget vrijgemaakt voor waterprogramma's in de partnerlanden, onder meer in de Palestijnse Gebieden en Rwanda. Ter dekking van de amendementen Smaling/Leegte en De Caluwé/Sjoerdsma wordt resp. EUR 1 miljoen en EUR 3 miljoen overgeheveld vanuit het klimaatbudget naar artikel 1 en artikel 4.

Uitgaven

Geen toelichting.

Beleidsartikel 3

Beleidsartikel 3 Sociale vooruitgang		Stand	Mutaties via	Mutaties (+ of -)	Stand	Mutaties (+ of -)	Mutaties (+ of -)	Mutaties (+ of -)	Mutaties (+ of -)
Bedragen in EUR 1 000		ontwerp-	NWV en amendementen	supplétoire	supplétoire	supplétoire	supplétoire	supplétoire	supplétoire
		begroting	2015	2015	2015	2016	2017	2018	2019
		(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen		1 589 610	- 2 000	24 370	1 611 980	- 80 899	- 40 150	- 67 486	56 650
Uitgaven:									
Programma-uitgaven totaal		943 934	- 2 000	- 257	941 677	859	2 500	- 5 000	- 5 000
3.1	Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen en een halt aan de verspreiding van HIV/aids	391 784	- 2 000	- 3 000	386 784	0	0	0	0
	Bijdragenovereenkomst								
	Landenprogramma's SRGR & HIV/aids	89 009		2 230	91 248	0	0	0	0
	Subsidies								
	waarvan centrale programma's SRGR & HIV/aids	121 193	- 2 000	5 447	124 640	0	0	0	0
	Bijdragen (inter)nationale organisaties								
	SRGR (Unicef)	10 000			10 000				
	UNAIDS	20 000			20 000				
	SRGR, Strategische Alliantie Internationale NGO's	1 500		6 000	7 500				
	Global Fund to Fight Aids, Malaria and Tuberculosis	55 000			55 000				
	UNFPA								
		70 000		- 10 000	60 000				
	WHO-PAHO								
	Partnershipprogramma WHO	6 713			6 713				
		10 216		1 467	11 683				
3.2	Gelijke rechten en kansen voor vrouwen	43 510			43 510				
	Bijdragenovereenkomst								
	Landenprogramma's gelijke rechten en kansen voor vrouwen	5 371		400	5 771				
	Subsidies								
	Vrouwenrechten en gendergelijkheid	32 139		- 400	31 739				
	Bijdragen (inter)nationale organisaties								
	UNWOMEN	6 000			6 000				
3.3	Versterkt maatschappelijk middenveld	452 340		26	452 366		2 500		
	Subsidies								
	Vakbondsmedefinancieringsprogramma	12 000			12 000				
	SNV programma	55 000			55 000				
	Medefinancieringsstelsel	382 000			382 000				
	Twinningsfaciliteit Suriname	3 340		26	3 366				
3.4	Tienname van het aantal goed opgeleide professionals, versterking van hoger- en beroepsopvoeringsinstellingen en het bevorderen van beleidsrelevant onderzoek	56 300		2 717	59 017	859		- 5 000	- 5 000
	Bijdragenovereenkomst								
	Landenprogramma's hoger onderwijs	4 000			4 000				
	Landenprogramma's onderwijs algemeen	2 950		1 650	4 600				
	Subsidies								
	Onderzoekprogramma's	4 363		40	4 403				
	Onderwijsprogramma's	800			800				
	Internationale hoger onderwijsprogramma's	43 710		493	44 203				
	Bijdragen (inter)nationale organisaties								
	Internationale onderwijsinstellingen	477			477				
	Global Partnership for Education	0			0				

Verplichtingen

Geen toelichting.

Uitgaven

Geen toelichting.

Beleidsartikel 4

Beleidsartikel 4 Vrede en veiligheid voor ontwikkeling Bedragen in EUR 1 000		Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NvW en amen- dementen	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VN	Stand supplettoire begroting VN	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VN	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VN	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VN	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VN
		2015 (1)	2015 (2)	2015 (3)	2015 (4)=(1+2+3)	2016	2017	2018	2019
Verplichtingen		366 379	4 000	178 742	549 121	103 307	118 887	- 42 350	- 42 350
Uitgaven:									
Programma-uitgaven totaal		394 571	4 000	200 000	598 571	150 000	150 000	0	0
4.1 Humanitaire hulp		205 017			205 017				
Bijdragen (inter)nationale organisaties									
	UNHCR	33 000			33 000				
	Wereldvoedselprogramma	36 000			36 000				
	UNRWA	13 000			13 000				
	Noodhulpprogramma's	123 017			123 017				
4.2 Budget Internationale Veiligheid; voorkomen en terugdringen van conflictsituaties		0			0				
	Veiligheid voor mensen; Budget Internationale Veiligheid	0			0				
4.3 Rechtsstaatontwikkeling, wederopbouw, vredesopbouw, versterkte legitimiteit van democratische structuren en tegengaan van corruptie		189 554	4 000	30 000	223 554	0			
Bijdragenovereenkomst									
	landenprogramma's veiligheids en rechtsorde	57 879		44 762	102 641				
	Midden Amerika programma	10 100		- 1 100	9 000				
	Kunduz Trainings missie	0			0				
Bijdragen (inter)nationale organisaties									
	functionerende rechtsorde	10 000		- 1 000	9 000				
	Inclusieve politieke processen: vredesdialoog en conflictoplossing	36 300	4 000	- 243	40 057				
	Vredesdividendi, werkgelegenheid en basisvoorzieningen	56 000		- 9 950	46 050				
	Legitieme en capabele overheid	19 275		- 1 450	17 825				
4.4 Noodhulpfondsen		0		170 000	170 000	150 000	150 000		
	Noodhulpfondsen	0		170 000	170 000				
Ontvangsten		0	0	0	0	0	0	0	0
4.20 Budget Internationale Veiligheid; voorkomen en terugdringen van conflictsituaties		0			0				

Verplichtingen

De verhoging van verplichtingenbudget op dit begrotingsartikel komt hoofdzakelijk ten goede aan het Noodhulpfondsen waarvoor in 2015 EUR 170 mln is gereserveerd. Verder worden dit jaar in Afghanistan nieuwe meerjarige activiteiten opgestart op ter bevordering van een functionerende rechtsorde. Daartoe wordt verplichtingenbudget vanuit 2016 en 2018 naar voren gehaald (totaal EUR 19,2 miljoen). Conform het amendement-De Caluwé/Sjoerdsma wordt EUR 4 miljoen overgeheveld vanuit artikel 2 (Klimaat) en artikel 3 (SRGR) ten behoeve van het speerpunt Veiligheid en Rechtsorde.

Uitgaven

Artikel 4.3

Binnen dit sub-artikel vindt een herschikking plaats tussen centrale en decentrale budgetten op basis van de jaarplannen van de posten en beleidsdirecties. Tevens worden de landenprogramma's voor veiligheid, rechtsorde en wederopbouw vanuit het Budget Internationale Veiligheid (BIV) verhoogd met EUR 30 miljoen.

Ontvangsten

Geen toelichting.

Beleidsartikel 5

Beleidsartikel 5 Versterkte kaders voor ontwikkeling Bedragen in EUR 1 000		Stand ontwerp- begroting	Mutaties via NVW en amen- dementen	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VJN 2015 (3)	Stand supplettoire begroting VJN 2015 (4) = (1+2+3)	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VJN 2016	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VJN 2017	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VJN 2018	Mutaties (+ of -) supplettoire begroting VJN 2019	
Verplichtingen		21 217	0	9 029	30 246	1 985	1 655	- 72 930	70	
Uitgaven:										
Programma-uitgaven totaal		58 110	0	39 618	97 728	- 670	- 8 999	3 782	- 318	
5.1 Versterkte multilaterale betrokkenheid		159 617		4 197	163 814	4 470	4 110	- 7 453	- 6 570	
Bijdragen (inter)nationale organisaties										
	JNDR	17 500			17 500					
	UNICEF	14 000			14 000					
	UNIDO	1 950			1 950					
	Middelenaanvulling multilaterale banken en fondsen	104 296		4 197	108 493					
	Kapitaal aanvullingen multilaterale banken en fondsen	5 498			5 498					
	Speciale multilaterale activiteiten	2 373			2 373					
	Assistent-deskundigen programma	9 000			9 000					
5.2 Overig armoedebeleid		- 110 507		35 421	- 75 086	- 5 140	- 13 109	11 235	6 252	
Bijdragenovereenkomst										
	Kleine activiteiten posten en cultuur en ontwikkeling	12 011			12 011					
	Voorlichting op het terrein van ontwikkelings samenwerking	9 350			9 350					
Bijdragen (inter)nationale organisaties										
	Schuldverlichting	48 667			48 667					
	Unesco	2 000		2 400	4 400					
	noeg te verdelen i.v.m. wijzigingen BNP en/of toerekeningen	- 182 535		33 021	- 149 514					
5.3 Bijdrage aan migratie en ontwikkeling		9 000			9 000					
Subsidies										
	Migratie en ontwikkeling	3 100			3 100					
Ontvangsten		79 542	0	250	79 792	200	200	200	200	
5.20 Ontvangsten en restituties met betrekking tot leningen		48 366		250	48 616	200	200	200	200	
5.21 Ontvangsten OS		31 176			31 176					
5.22 Koersverschillen OS										

Verplichtingen

Artikel 5.2

De verhoging op dit sub-artikel komt allereerst ten gunste van de verplichte contributie aan de UNESCO voor de jaren 2015-2018. Voorts wordt budget toegekend voor het BHOS-deel in de uitvoering van de Garantiewet Surinaamse pensioenen (vml Koninkrijksambtenaren). Tenslotte is sprake van een (technische) bijstelling van het verplichtingenbudget voor bilaterale activiteiten op het terrein van cultuur, sport en ontwikkeling in lijn met het meerjarig kasbudget.

Uitgaven

Artikel 5.2

Op dit sub-artikel wordt EUR 400 miljoen vrijgemaakt ter financiering van de sterk toegenomen kosten van de eerstejaarsopvang van asielzoekers uit DAC-landen. Deze kosten worden toegerekend aan het ODA-budget. Binnen de regering is besloten dit bedrag te dekken door middel van de volgende budgettaire mutaties binnen de BHOS begroting:

1. EUR 345 miljoen: een kasschuif van de geraamde BNP-macromeevallers in de periode 2016-2020.
  2. EUR 30 miljoen: door geraamde ODA middelen uit 2020 naar voren te halen en in te zetten in 2015.
  3. EUR 24 miljoen: het aanwenden van een deel van de non-ODA eindejaarsmarge uit 2014.
- Het betreft hier een toerekening waardoor de mutatie niet zichtbaar is in bovenstaande tabel.

Voorst is op dit sub-artikel sprake van een technische bijstelling. Als gevolg van een BNP-meevaller daalt de BNP-korting die in 2015 moet worden ingevuld van EUR 183 miljoen (Ontwerpbegroting) naar EUR 150 miljoen (Eerste Supplettoire Begroting), hetgeen leidt tot een verhoging van sub-artikel 5.2.

Ontvangsten

Geen toelichting.